

INTRODUCERE ÎN ISTORIA ANTICĂ UNIVERSALĂ

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Dicționare, enciclopedii

- *** Past Worlds. The Times Atlas of Archaeology, Verona 1988
*** Le grand atlas de l'archéologie, Paris 1985
P. Cabanes Mic atlas istoric al Antichității grecești, București 2001
- *** The Cambridge Ancient History, Cambridge, vol. I 1924 -
*** Histoire générale des civilisations (publiée sous la direction de Maurice Crouzet), Paris 1957, I: L'Orient et la Grèce
*** Propyläen Weltgeschichte. Eine Universalgeschichte, I-III, Berlin - Frankfurt - Wien 1961
*** Saeculum Weltgeschichte I-II, Freiburg - Basel - Wien 1965
*** Enciclopedia civilizației grecești, București 1970
*** Dictionnaire de la Grèce antique, Paris 2000
Guy Rachet Dicționar de civilizație egipteană (Larousse), București 1997
G. Posener et al. Enciclopedia civilizației și artei egiptene, București 1974
J.- C. Attias, E. Benbassa Dicționar de civilizație iudaică (Larousse), București s. a.
Guy Rachet Dicționar de civilizație greacă (Larousse), București 1998
P. Devambez et al. Dictionnaire de la civilisation grecque, Paris 1966
H. C. Matei Enciclopedia antichității, București 1995
G. Posener et alii Enciclopedia civilizației și artei egiptene, București 1974
*** Enciclopedia civilizației romane, București 1982
J.- Cl. Fredouille Dicționar de civilizație romană (Larousse), București 2000
A. Ferrari Dicționar de mitologie greacă și romană, București 2003

Partea I

- Al. Diaconescu Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001
- N. Lascu Crestomație pentru istoria universală veche. Partea a II-a, București 1962
H. Daicoviciu
C. G. Starr A History of the Ancient World, New York 1965
A. Aymard L'Orient et la Grèce antique, Paris 1985
J. Auboyer
- M. Eliade Istoria credințelor și ideilor religioase I-III, București 1981
R. Tanton Istoria generală a științei I: Știința antică și medievală, București 1970
- J. Deshayes Civilizațiile vechiului Orient I-III, București 1976
E. Condurachi Curs de istoria Orientului antic I, București 1980
S. Moscati Vechi imperii ale Orientului, București 1982
S. Donadoni Omul egiptean, București 2001
(coord.)
J. Auboyer Viața cotidiană în India antică, București 1976

- J. Gernet Lumea chineză I, București 1985
- A. Bonnard Civilizația greacă I-III, București 1968
P. Lévêque Aventura greacă I-II, București 1987
Fr. Chamoux Civilizația greacă I-II, București 1985
*** Kulturgeschichte der Antike 6.1: Griechenland, Berlin 1976
D. Musti Storia greca, Roma - Bari 1989
W. Schuller Griechische Geschichte, München 1995
- J. Bleicken Die athenische Demokratie², Paderborn 1994
C. M. Bowra Periclean Athens, London 1975
N. Platon Civilizația egeeană I-IV, București 1988
A. M. Snodgrass Grecia epocii întunecate, București 1994
J.- C. Poursat Grecia preclasică de la origini pînă la sfîrșitul secolului VI, București 1998
E. Lévy Grecia în secolul V, de la Clistene la Socrate, București 1998
P. Carlier Secolul al IV-lea grec pînă la moartea lui Alexandru, București 1998
- J.- P. Vernant Omul grec, București 2001
(coord.)
G. Glotz Cetatea greacă, București 1992
- J.- P. Vernant Mit și gîndire în Grecia antică, București 1995
E. R. Dodds Grecii și iraționalul, Iași 1998
P. Veyne Au crezut grecii în miturile lor?, București 1996
W. F. Otto Zeii Greciei. Imaginea divinității în spiritualitatea greacă, București 1995

Partea II

- P. Briant Alexandru cel Mare, București 2001
Al. Suceveanu Alexandru cel Mare, București 1993
- Fr. Chamoux Civilizația elenistică, București 1985
A. Piatkowski Istoria epocii elenistice, București 1996
- L. Bonfante (coord.) Civilizația etruscilor, București 1996
M. Pallottino Etruscologia, Milano 1975
R. Bloch Etruscii, București 1966
- Th. Mommsen Istoria romană, București 1987
E. Cizek Istoria Romei, București 2002
L. Homo Les institutions politiques romaines, Paris 1927
P. Grimal Civilizația romană, București 1973
R. Bloch, J. Cousin Roma și destinul ei, București 1985
R. Bloch, J. Carcopino Histoire romaine II/1, Paris 1935
E. Cizek Mentalități și instituții politice romane, București 1998
D. Fustel de Coulanges Cetatea antică, București 1984
A. Giardina (coord.) Omul roman, București 2001
M. Bordet Istoria Romei antice, București s. a.

R. Brilliant	Arta romană de la Republică la Constantin, București 1979
H. Martin	L'art grec et l'art romain, Paris s. a.
J. M. C. Toynbee	The Art of the Romans, London 1965
N. Hannestad	Monumentele publice ale artei romane, București 1989
J. Carcopino	Viața cotidiană în Roma la apogeul Imperiului, București 1979
R. Étienne	Viața cotidiană la Pompei, București 1970
J. Bayet	Istoria literaturii latine, București 1972
E. Cizek	Istoria literaturii latine I-II, București 1994
E. Cizek	Istoria în Roma antică. Teoria și poetica genului, București 1998

ISTORIE UNIVERSALĂ

1. Izvoarele istoriei Orientului antic. Sisteme de scriere

- Al. Diaconescu, Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001, 222-230, 236-241, 383-384, 389-395
- Șerban Andronescu, *Cadmos. Scurtă istorie a scrisului*, București 1966, 56-62, 70-90, 81-136, 152-203, 209-238, 263-265, 280-289, 297-305, 311-345
- Elisabeth Hering, *Povestea scrisului*, București 1960, 18-42, 54-100
- *La naissance de l'écriture. Cuneiformes et hiéroglyphes*, Paris 1982, 74-93, 97-128, 136-142, 154-165, 168-169, 172-187, 190-193, 256-262, 313-321, 337-338, 355-375
- Albert Flocon, *Universul cărților*, București 1976, 11-41
- Jean Deshayes, *Civilizațiile vechiului Orient II*, București 1976, 189-207
- Sabatino Moscati, *Lumea fenicienilor*, București 1975, 138-146
- Aurel Dîmboiu, *De la piatră la hîrtie*, București 1964, 43-106

2. Religia în Egipt și Mesopotamia

- Mircea Eliade, *Istoria credințelor și ideilor religioase I*, București 1981, 58-118 (sau ediția a 2-a, București 1991, 64-118)
- Al. Diaconescu, Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001, 188-189, 199-201, 264-274, 342-345, 377-382, 409-411
- Sergio Donadoni (coord.), *Omul egiptean*, Iași 2001, 235-257
- André Aymard, Jeannine Auboyer, *L'Orient et la Grèce antique*, Paris 1985, 59-85, 139-149
- David P. Silverman, *Au coeur de l'Égypte ancienne*, Paris 1997, 132-167
- Sabatino Moscati, *Vechi imperii ale Orientului*, București 1982, 53-72, 97-104, 143-156
- Jean Deshayes, *Civilizațiile vechiului Orient II*, București 1976, 40-92, 126-152, 226-233
- Claire Lalouette, *Civilizația Egiptului antic I*, București 1987, 217-260

3. Suveranul în Egiptul antic

- Al. Diaconescu, Mari civilizații ale Orientului antic, Cluj 2001, 123, 128-129, 138-141, 156-157, 160-164, 166-167, 170-172, 180-185, 192-196, 202-207, 210-213, 242-254
- Sergio Donadoni (coord.), *Omul egiptean*, Iași 2001, 259-285

- Claire Lalouette, *Civilizația Egiptului antic II*, București 1987, 115-149, 198-200
- Pierre Montet, *Viața de toate zilele în Egipt pe vremea dinastiei Ramses*, București 1973, 286-326
- André Aymard, Jeannine Auboyer, *L'Orient et la Grèce antique*, Paris 1985, 21-39
- Sabatino Moscati, *Vechi imperii ale Orientului*, București 1982, 131-143
- G. Maspéro, *Au temps de Ramsès et d'Assurbanipal*, Paris 1923, 39-58
- David P. Silverman, *Au coeur de l'Égypte ancienne*, Paris 1997, 106-131, 212-221
- S. Giedion, *L'éternel présent: La naissance de l'architecture*, Bruxelles 1964, 76-102, 124-128
- Mihail Alpatov, *Istoria artei I*, București 1967, 62-66, 72-78, 87-92, 99-104
- Jean Deshayes, *Civilizațiile vechiului Orient II*, București 1976, 157-174

4. Arhitectura în Egipt și Mesopotamia

- Al. Diaconescu, *Mari civilizații ale Orientului antic*, Cluj 2001, 116-122, 125-127, 130-137, 151-153, 158-159, 164-165, 168-170, 173-179, 208-209, 214-217, 220-221, 255-260, 300-301, 312-313, 320-325, 347-351, 356-358, 369-376, 400-404
- Ion Miclea, *Egiptul faraonilor*, București 1974, 39-54, 57-63 (ilustrația!!!)
- S. Giedion, *L'éternel présent: La naissance de l'architecture*, Bruxelles 1964, 76-81, 85-96, 119-124, 161-179, 180-200, 204-240, 243-298
- *Encyclopédie de la Pléiade. Histoire de l'art I*, 121-128, 136-141, 171-194, 206-232, 243-288, 400-412, 430-437
- Gheorghe Curinschi-Vorona, *Istoria universală a arhitecturii ilustrată I*, București s. a., 84-86, 122-126, 147-154, 157-165, 171-197, 203-205
- David P. Silverman, *Au coeur de l'Égypte ancienne*, Paris 1997, 168-211
- Mihail Alpatov, *Istoria artei I*, București 1967, 66-78, 83-87, 96-99

5. Herodot și războaiele medice

- Herodot, *Istoriei*, cartea V, cap. 29-36, cartea VI, cap. 1-33, 75-85, 103-120, cartea VII, cap. 131-145, 148-152, 184-239, cartea VIII, cap. 36-112, cartea IX, cap. 19-70, 90-104
- Edmond Lévy, *Grecia în secolul V. De la Clisthenes la Socrate*, București 1998, 11-44
- Adelina Piatkowski, *O istorie a Greciei antice*, București 1988, 145-167
- François Chamoux, *Civilizația greacă I*, București 1985, 95-105

6. Atena și Sparta

- Thukydides, *Războiul peloponnesiac*, cartea II, capitolele 35-46
- Jean-Claude Poursat, *Grecia preclasică. De la origini până la sfârșitul secolului VI*, București 1998, 120-126, 129-131, 140-144
- Edmond Lévy, *Grecia în secolul V. De la Clisthenes la Socrate*, București 1998, 115-165, 183-221
- Adelina Piatkowski, *O istorie a Greciei antice*, București 1988, 61-85, 113-127
- François Chamoux, *Civilizația greacă I*, București 1985, 276-312
- Pierre Lévêque, *Aventura greacă I*, București 1987, 241-275, 378-394

7. Civilizația elenistică

- François Chamoux, *Civilizația elenistică* I, București 1985, p. 28-30, 319-335, 375-442, 474-502
- Adelina Piatkowski, *Istoria epocii elenistice*, București 1996, p. 48-53, 136-146, 154-157
- Mircea Eliade, *Istoria credințelor și ideilor religioase* II, București 1986, p. 270- 297 (sau București 1991, ediția a 2-a, p. 254-279)
- André Bonnard, *Civilizația greacă* III, București 1969, p. 185-197, 285-310
- René Ginouvès, *Arta greacă*, București 1992, p. 177-195
- Gisela M. A. Richter, *A Handbook of Greek Art*, London 1967, p. 31-32, 37-44, 154-171
- Gheorghe Curinschi-Vorona, *Istoria universală a arhitecturii ilustrată* II, București s. a., p. 127-165

8. Familia și societatea la romani

- Fustel de Coulanges, *Cetatea antică*, București 1984, II 59-74, 80-106, 110-127, 132-172
- Pierre Grimal, *Civilizația romană*, București 1973, I 89-119
- Theodor Mommsen, *Istoria romană* I, București 1987, 48-70, 97-104, 127-135, 251-254, 499-504
- A. Giardina (coord.), *Omul roman*, Iași 2001, 161-180, 245-269
- Jérôme Carcopino, *Viața cotidiană în Roma la apogeul Imperiului*, București 1979, 86-136, 183-191, 301-308, 320-334
- Nicolae Lascu, *Cum trăiau romanii*, București 1965, 267-304, 328-353
- Eugen Cizek, *Istoria Romei*, București 2002, 66-76, 78-81
- M. Bordet, *Istoria Romei antice*, București s. a., 28-32, 111-119, 180-188

9. Instituții politice ale Romei republicane

- Léon Homo, *Les institutions politiques romaines*, Paris 1927, p. 27-39, 59-62, 78-88, 122-179
- Theodor Mommsen, *Istoria romană* I, București 1987, p. 148-159, 163-166, 175-178, 182-191, 455-458, 462-477
- Eugen Cizek, *Mentalități și instituții romane*, București 1998, p. 147-218
- Pierre Grimal, *Civilizația romană* I, București 1973, p. 149-167
- Raymond Bloch, Jérôme Carcopino, *Histoire romaine* II/1, Paris 1935, p. 1- 29
- Raymond Bloch, Jean Cousin, *Roma și destinul ei* I, București 1985, p. 104-115, 137-147, 262-267
- M. Bordet, *Istoria Romei antice*, București s. a., 69-78

10. Religia romană

- Fustel de Coulanges, *Cetatea antică*, București 1984, I 25-65, 173-179, 208-248
- Pierre Grimal, *Civilizația romană*, București 1973, I 119-130, II 395-429
- Theodor Mommsen, *Istoria romană* I, București 1987, 104-117, 493-499
- A. Giardina (coord.), *Omul roman*, Iași 2001, 57-82

- Jérôme Carcopino, *Viața cotidiană în Roma la apogeul Imperiului*, București 1979, 86-136, 183-191, 301-308, 320-334
- M. Bordet, *Istoria Romei antice*, București s. a., 308-313

11. Principatul lui Augustus

- *Res Gestae Divi Augusti*, textul în limba română în: Mircea Duduleanu, *Octavianus Augustus*, București 1985, p. 23-31
- Eugen Cizek, *Mentalități și instituții romane*, București 1998, p. 219-241
- Léon Homo, *Les institutions politiques romaines*, Paris 1927, p. 243-260
- E. Cizek, *Istoria Romei*, București 2002, 237-250
- Gaston Boissier, *Cicero și prietenii săi*, București 1977, p. 324-351
- *The Cambridge Ancient History X: The Augustan Empire*, Cambridge 1934, p. 127-158
- M. Bordet, *Istoria Romei antice*, București s. a., 212-229

12. Arhitectura romană

- R. Cagnat, V. Chapot, *Manuel d'archéologie romaine I*, Paris 1916, p. 20-28, 41-50, 57-80, 128-136, 142-226, 275-295
- Niels Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, București 1989, I, p. 115-131, 141-152, 238-250; II, p. 19-24, 68-73, 111-115, 141-149, 205-211, 297-307
- Dumitru Tudor, *Arhitectura romană*, București 1976, p. 15-103
- Richard Brilliant, *Arta romană de la Republică la Constantin*, București 1979, p. 46-115
- Henry Martin, *L'art grec et l'art romain*, Paris s. a., p. 38-52
- Pierre Grimal, *Civilizația romană I*, București 1973, p. 299-355
- Robert Étienne, *Viața cotidiană la Pompei*, București 1970, p. 117-121, 245-282

13. Artele plastice romane

- Richard Brilliant, *Arta romană de la Republică la Constantin*, București 1979, p. 143-162, 184-231
- Niels Hannestad, *Monumentele publice ale artei romane*, București 1989, I, p. 90-105, 135-141, 251-260; II, p. 89-98, 119-125, 200-205, 251-258, 275-282, 307-315
- J. M. C. Toynbee, *The Art of the Romans*, London 1965, p. 28-42, 49-80, 108-128
- Robert Étienne, *Viața cotidiană la Pompei*, București 1970, p. 283-303
- Henry Martin, *L'art grec et l'art romain*, Paris 1927, p. 52-55
- Jérôme Carcopino, *Viața cotidiană în Roma la apogeul Imperiului*, București 1979, p. 28-44